

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์

ของ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลเบื้องต้น

๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ กรมการปกครอง
๒. หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย กรมการปกครอง (นายอำเภอ) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๔. เหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 - ครบรอบระยะเวลาที่กำหนด
 - ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอนี้จากผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ การร้องเรียนหรือมีข้อเสนอนี้).....
 - ได้รับข้อเสนอนี้จากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ การเสนอนี้ให้ประเมิน).....
 - อื่น ๆ คือ.....
๕. วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยประเมินผลที่เกิดจากการ บังคับใช้กฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
๖. รายชื่อกฎหมายที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้
- ไม่มี -
๗. รายชื่อกฎหมายที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ (ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับ ตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ) -

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย

๘. กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหา กรณีที่มีการปลูกผักที่อยู่อาศัยหรือที่ทำการค้าในทางสัญจรของประชาชนหรือในพื้นที่ที่ประชาชน ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนและขัดขวางการจราจร ประกอบกับในอดีต ที่ผ่านมาพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อยได้ เพราะปราศจากอำนาจที่จะดำเนินการ โดยเฉียบขาดตามควร คณะปฏิวัติเห็นว่า เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวม และความเจริญ ของบ้านเมือง สมควรให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการจัดความไม่เรียบร้อยนั้น ให้หมดสิ้นไป

๙. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ มีบทบัญญัติที่กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้วิธีการบังคับทางปกครอง กล่าวคือ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งปลูกสร้าง อาคาร หรือสิ่งใด ๆ ในที่ดินหรือแม่น้ำลำคลองอันเป็นทางสัญจรหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันให้รื้อถอนออกไปได้ตามข้อ ๑ หรือกรณีที่มีการติดตั้ง วางหรือทอดทิ้งสิ่งใด ๆ ในทางสัญจรของประชาชนหรือในที่ซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายออกไปได้ตามข้อ ๒

๑๐. กฎหมายนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ อย่างไร

กำหนดให้ประชาชนที่ฝ่าฝืนต้องรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง อาคาร หรือขนย้ายสิ่งใด ๆ ออกจากที่ดินหรือแม่น้ำลำคลองอันเป็นทางสัญจรหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒

๑๑. กฎหมายนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด

กรมการปกครองได้รับฟังความคิดเห็นประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ของพนักงานเจ้าหน้าที่และประชาชนผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) สามารถสรุปผลได้ดังนี้

(๑) กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ มีความเห็นโดยสรุปว่า

๑.๑ มีความจำเป็น จำนวน ๓๑ ราย เนื่องจากเป็นการจัดระเบียบการใช้พื้นที่สาธารณะ

๑.๒ ไม่มีความจำเป็น จำนวน ๘ ราย เนื่องจากสามารถใช้มาตรการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ เช่น มาตรา ๑๙^๑ ห้ามผู้ใดตั้ง วาง หรือกองวัตถุใด ๆ บนถนน หรือมาตรา ๓๙^๒ ห้ามผู้ใดติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ เป็นต้น โดยพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตักเตือนหรือจับกุมผู้กระทำความผิดได้ตามมาตรา ๔๔^๓

^๑ มาตรา ๑๙ ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดตั้ง วาง หรือกองวัตถุใด ๆ บนถนน เว้นแต่เป็นการกระทำในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ประกาศกำหนดด้วยความเห็นชอบของเจ้าพนักงานจราจร”

^๒ มาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ เว้นแต่ได้รับหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นการกระทำของราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนอื่น หรือรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานที่มีอำนาจกระทำได้ หรือเป็นการวางไว้เพียงชั่วคราว

การติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะโดยมิได้มีหนังสืออนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือได้รับอนุญาตแต่มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งปลด หรือรื้อถอนภายในเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นละเลย เพิกเฉย นอกจากมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป”

^๓ มาตรา ๔๔ ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “นอกจากอำนาจหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) โฆษณาให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กรณีประชาชน มีความเห็นโดยสรุปว่า

๒.๑ มีความจำเป็น จำนวน ๔๒ ราย เนื่องจากเป็นการจัดระเบียบการใช้พื้นที่สาธารณะ

๒.๒ ไม่มีความจำเป็น จำนวน ๔ ราย เนื่องจากไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

๑๒. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีกฎหมายนี้

กฎหมายฉบับนี้สามารถความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม ซึ่งเกิดจากการควบคุมไม่ให้มีการก่อสร้างหรือปลูกปลูกสิ่งใด ๆ กีดขวางในทางสัญจรหรือในพื้นที่ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๑๓. กฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (ให้พิจารณาตอบเฉพาะประเด็นสำคัญที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยไม่ต้องตอบทุกประเด็นก็ได้)

- เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน
- ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม
- เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันหรือการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- เป็นการพัฒนามากกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ
- มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบต่อสิ่งสำคัญ

จากการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ของพนักงานเจ้าหน้าที่และประชาชน สามารถสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวได้ ดังต่อไปนี้

ที่	ประเด็น	พนักงานเจ้าหน้าที่ (ราย)	ประชาชน (ราย)
๑	เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต	๑๕	๑๘
๒	ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรม	๒๙	๒๘
๓	เป็นการพัฒนามากกฎหมาย	๑๘	๒๐
๔	มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม	๑๙	๑๕
๕	เข้าทุกกรณี	๖	๕
๖	ไม่เข้ากรณีใดเลย	๗	๗

๑๔. มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย อย่างไร

- ไม่มี -

๑๕. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายนี้หรือไม่ อย่างไร

จากการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ของพนักงานเจ้าหน้าที่และประชาชน สามารถสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวได้ ดังต่อไปนี้

๑๕.๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีจำนวน ๒๔ ราย เห็นว่ากฎหมายฉบับนี้มีปัญหาและอุปสรรค ดังต่อไปนี้

(๒) สอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้โดยเคร่งครัด

(๓) ตักเตือนผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรก หรือความไม่เป็นระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป

(๔) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือนและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้”

- (๑) ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง
- (๒) กฎหมายเปิดช่องให้ใช้ดุลพินิจมากเกินไป
- (๓) อาจกระทบสิทธิของประชาชน
- (๔) ควรกำหนดไว้ในกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแทน
- (๕) มีกฎหมายหลายฉบับที่ใช้บังคับได้
- (๖) ประชาชนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ
- (๗) การบังคับใช้กฎหมายอาจเป็นไปได้ยากในกรณีที่มีการกระทำผิดอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานาน

๑๕.๒ ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว มีจำนวน ๓๒ ราย เห็นว่า กฎหมายฉบับนี้มีปัญหาและอุปสรรค ดังต่อไปนี้

- (๑) ขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง
- (๒) กฎหมายเปิดช่องให้ใช้ดุลพินิจมากเกินไป
- (๓) อาจกระทบสิทธิประชาชน
- (๔) ประชาชนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือ
- (๕) มีการบังคับใช้เฉพาะในบางพื้นที่
- (๖) เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับผลประโยชน์ทับซ้อน

ส่วนที่ ๓

การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย

๑๖. กฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมาย จำนวน ๗ ฉบับ ดังนี้

(๑) ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการควบคุมดูแลที่ดินของรัฐ โดยมาตรา ๙^๔ ได้บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดยึดถือ ครอบครอง ก่อสร้าง หรือกระทำการอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน โดยที่ตนไม่มีสิทธิครอบครอง หรือได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หากฝ่าฝืนจะต้องรับโทษทางอาญา ตามมาตรา ๑๐๘ ทวิ^๕

^๔ มาตรา ๙ ของประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้นถ้ามิได้มีสิทธิครอบครอง หรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด

(๑) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า

(๒) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ

(๓) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน”

^๕ มาตรา ๑๐๘ ทวิ ของประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่า “นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำแก่ที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๒) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากข้อ ๓ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ได้รองรับอำนาจในการจับกุมและสอบสวนความผิดอาญา ซึ่งเกิดจากการก่อสร้างปลูกปัก ติดตั้ง วาง หรือทอดทิ้งสิ่งใด ๆ ลงในพื้นที่ตามข้อ ๑ และข้อ ๒

(๓) พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ โดยที่ข้อ ๑ และข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ได้กล่าวถึง “พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดิน” ซึ่งมาตรา ๑๒๒^๖ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ กำหนดให้นายอำเภอและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันและสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่นอันอยู่ในเขตอำเภอ

(๔) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งได้กำหนดมาตรการในการดูแลรักษาความเป็นระเบียบของถนนหรือที่สาธารณะ เช่น มาตรา ๑๙ ห้ามผู้ใดตั้ง วาง หรือกองวัตถุใด ๆ บนถนน หรือมาตรา ๓๙ ห้ามผู้ใดติดตั้ง ตาก วาง หรือแขวนสิ่งใด ๆ ในที่สาธารณะ เป็นต้น โดยพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตักเตือน หรือจับกุมผู้กระทำความผิดได้ตามมาตรา ๔๔

(๕) พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เนื่องจากการสั่งให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง อาคาร หรือขนย้ายสิ่งใด ๆ ออกจากที่ดินหรือแม่น้ำลำคลองอันเป็นทางสัญจรหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน อาจถือเป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วย

(๖) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีคำสั่งให้ระงับหรือห้ามใช้หรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคาร หรือให้รื้อถอนอาคารที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายโดยฝ่าฝืนกฎหมาย ตามมาตรา ๔๐^๗

ถ้าความผิดตามวรรคสองได้กระทำเป็นเนื้อที่เกินกว่าห้าสิบไร่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่มีคำพิพากษาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรานี้ ศาลมีอำนาจสั่งในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิดออกไปจากที่ดินนั้นด้วย

บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดดังกล่าว ให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมิผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่”

^๖ มาตรา ๑๒๒ ของพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ บัญญัติว่า “นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่นอันอยู่ในเขตอำเภอ

นายอำเภอและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจใช้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ที่ดินตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดและปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่มีข้อพิพาทหรือคดีเกี่ยวกับที่ดินตามวรรคหนึ่ง นายอำเภอและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะร่วมกันดำเนินการหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเป็นผู้ดำเนินการ ก็ให้มีอำนาจกระทำได้ ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยจะวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์เป็นแนวปฏิบัติด้วยก็ได้

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้จ่ายจากงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด”

^๗ มาตรา ๔๐ ของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการดังนี้

(๗) พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมาตรา ๓๘^๘ ได้ห้ามมิให้มีการติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะ หรือในลักษณะที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือความไม่สะดวกแก่งานทาง โดยไม่ได้รับอนุญาต

๑๗. มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายนี้ที่เรื่องและในประเด็นใด

-ไม่มี-

๑๘. การใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมายนี้ (ถ้ามี) ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร (โปรดดูเพิ่มเติมในข้อ ๑๙ หัวข้อการรับฟังความคิดเห็น ประกอบด้วย)

ข้อ ๑ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ กำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง อาคาร หรือสิ่งใด ๆ ออกจากที่ดินหรือแม่น้ำ ถ้าคลองอันเป็นทางสัญจรหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ ร่วมกัน และข้อ ๒ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้าย สิ่งใด ๆ ซึ่งถูกติดตั้ง วาง หรือทอดทิ้งให้ออกจากในพื้นที่ดังกล่าวได้ โดยยังไม่มีกำหนดระยะเวลา ในการดำเนินการรื้อถอนหรือขนย้ายอย่างชัดเจน ดังนั้น การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่จึงยังไม่มี ความเหมาะสม

ส่วนที่ ๔

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

(๑) มีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ผู้ควบคุมงาน ผู้ดำเนินการ ลูกจ้าง หรือบริวารของบุคคล ดังกล่าว ระงับการกระทำดังกล่าว

(๒) มีคำสั่งห้ามมิให้บุคคลใดใช้หรือเข้าไปในส่วนใด ๆ ของอาคาร หรือบริเวณที่มีการกระทำดังกล่าว และ จัดให้มีเครื่องหมายแสดงการห้ามนั้นไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ อาคารหรือบริเวณดังกล่าว และ

(๓) พิจารณามีคำสั่งตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ แล้วแต่กรณี ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่ง ตาม (๑)”

^๘ มาตรา ๓๘ ของพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดติดตั้ง แขนว วาง หรือกองสิ่งใดในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางหรืออาจเป็นอันตรายแก่ยานพาหนะ หรือในลักษณะ ที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือความไม่สะดวกแก่งานทาง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ จากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำการ ผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง จะเพิกถอนเสียก็ได้

ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าว รื้อถอน ทำลาย หรือขนย้ายสิ่งติดตั้ง แขนว วางหรือกองอยู่ภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอน ทำลาย หรือขนย้ายสิ่ง ที่ติดตั้ง แขนว วางหรือกองอยู่ โดยผู้นั้นจะเรียกค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น”

๑๙. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยถูกต้องตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแล้ว

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยวิธีอื่นนอกจากผ่านระบบกลาง (หากมี โดยระบุทุกวิธี)

กรมการปกครองดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ โดยจัดทำประกาศกรมการปกครอง เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ โดยกำหนดวิธีการดังนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

(๒) สืบหาข้อมูลจากหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมที่ดิน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด และอำเภอ ทั่วประเทศ

สำหรับผลการรับฟังความคิดเห็น กรมการปกครองได้จำแนกไว้ ๒ กลุ่มเป้าหมาย คือ หน่วยงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน ดังนี้

ผลการรับฟังความคิดเห็น

๑) ผลการรับฟังความคิดเห็นเพื่อใช้ประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ (กลุ่มเป้าหมาย : หน่วยงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ) จำนวนทั้งหมด ๔๙ ราย สรุปผลได้ดังนี้

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
๑. ท่านเห็นว่าข้อ ๑ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ เหมาะสมหรือไม่อย่างไร	๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยังมีความเหมาะสม จำนวน ๔๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๖๓ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้ (๑) เพื่อลดปัญหาการรुक้าทางสาธารณะ (๒) เพื่อลดปริมาณคดีในชั้นศาล ๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความเหมาะสม จำนวน ๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๖ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้ (๑) ควรกำหนดให้เป็นอำนาจของอำเภอ (๒) พนักงานเจ้าหน้าที่ควรรวมถึงกรมเจ้าท่าด้วย (๓) เพิ่มภาระด้านค่าใช้จ่ายแก่ผู้ดูแลรักษา (๔) มีกฎหมายอื่นที่ใช้บังคับอยู่แล้ว
๒. ท่านเห็นว่าข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ เหมาะสมหรือไม่อย่างไร	๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยังมีความเหมาะสม จำนวน ๔๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๘๗ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้ (๑) ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน (๒) เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความเหมาะสม จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๒ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ สามารถใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ แทนได้
๓. ท่านเห็นว่ามาตรการบังคับและการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ตาม	๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยังมีความเหมาะสม จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๓๐ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้

ประเด็น ที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
ข้อ ๑ และข้อ ๒ ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร	<p>(๑) ลระยะเวลา งบประมาณ และขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีอำนาจ</p> <p>(๒) เพื่อประโยชน์ส่วนรวม และลดปัญหาความขัดแย้ง</p> <p>๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความเหมาะสม จำนวน ๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๒ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้</p> <p>(๑) ควรกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจน</p> <p>(๒) ควรเป็นมาตรการบังคับ ไม่ใช่ดุลพินิจเพราะอาจทำให้เกิดความสับสนต่อการปฏิบัติในภาครัฐ</p> <p>(๓) ควรมีมาตรการควบคุมการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม</p> <p>๓. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๒</p>
๔. ท่านเคยดำเนินการจับกุมและสอบสวนความผิดอาญา ซึ่งได้เกิดขึ้นในการก่อสร้างปลูกปัก ติดตั้งวาง หรือทอดทิ้งสิ่งใด ๆ ลงในที่ดังกล่าวในข้อ ๑ และข้อ ๒ หรือไม่ อย่างไร	- มีกรณีที่เคยดำเนินการสอบสวน จำนวน ๓ ครั้ง (ไม่เคยจับกุม)
๕. จากคำถามข้อ ๔ หากท่านเคยดำเนินการจับกุมและสอบสวนความผิดอาญา ท่านเคยประสบปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายหรือไม่ อย่างไร	<p>มีผู้ตอบแบบสอบถามว่าเกิดปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายคือ</p> <p>(๑) ลูกเรือเรียน</p> <p>(๒) ผู้กระทำความผิดไม่ให้ความร่วมมือ</p> <p>(๓) การใช้อำนาจตามกฎหมายไม่ครอบคลุมถึงผู้ใช้อำนาจในระดับพื้นที่</p>
๖. ท่านมีสถิติการดำเนินคดีการจับกุมและสอบสวนความผิดอาญา ซึ่งได้เกิดขึ้นในการก่อสร้างปลูกปัก ติดตั้งวาง หรือทอดทิ้งสิ่งใด ๆ ลงในที่ดังกล่าวในข้อ ๑ และข้อ ๒ หรือไม่ อย่างไร (เฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕)	- ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลสถิติ
๗. ท่านเห็นว่าข้อ ๔ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	<p>๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยังมีความเหมาะสม จำนวน ๒๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๘</p> <p>๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความเหมาะสม จำนวน ๒๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑๐ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ เนื่องจากควรใช้บังคับได้ทุกท้องที่</p>
๘. ท่านเห็นว่า กฎหมายฉบับนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด	<p>๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า มีความจำเป็น จำนวน ๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๒๖ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ เพื่อจัดระเบียบการใช้พื้นที่สาธารณะ</p> <p>๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความจำเป็น จำนวน ๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๒ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้</p> <p>(๑) สามารถใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้</p> <p>(๒) ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน</p> <p>๓. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๐ ราย คิดเป็น ๒๐.๔๐</p>

ประเด็น ที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
<p>๙. ท่านเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน - ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม - เป็นการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ - มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ 	<p>มีผู้แสดงความคิดเห็น ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน จำนวน ๑๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๑ ๒. ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม จำนวน ๒๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๑๘ ๓. เป็นการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ จำนวน ๑๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗๓ ๔. มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ จำนวน ๑๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗๗ ๕. เลือกทุกข้อ จำนวน ๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๔ ๖. เลือกไม่เข้ากรณีใดเลย จำนวน ๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๘ ๗. ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๘
<p>๑๐. จากคำถามข้อ ๙ ท่านเห็นว่าก่อให้เกิดผลอย่างไร</p>	<p>มีผู้แสดงความคิดเห็นโดยสรุป ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) ปัจจุบันยังมีประชาชนที่ไร้ที่อยู่อาศัย/ที่ทำกิน ทำให้มีการบุกรุกพื้นที่สาธารณประโยชน์ แต่ในขณะเดียวกันมีกลุ่มนายทุนที่ลักลอบบุกรุกทำประโยชน์โดยไม่เกรงกลัวกฎหมาย และมักจะพบว่าเจ้าหน้าที่เลือกปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม (๒) สร้างภาระให้ผู้ดูแลรักษา หรืออาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน
<p>๑๑. ท่านเห็นว่า กฎหมายฉบับนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือไม่อย่างไร</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า เป็นประโยชน์ จำนวน ๔๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๕ ๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่เป็นประโยชน์ จำนวน ๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๖ ๓. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๘
<p>๑๒. ท่านเห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้หรือไม่ อย่างไร</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า มีปัญหาและอุปสรรค จำนวน ๒๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๗ ๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีปัญหาและอุปสรรค จำนวน ๑๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๘ ๓. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๓
<p>๑๓. ท่านเห็นว่าสมควรยกเลิก แก้ไขปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้หรือไม่ อย่างไร</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยกเลิก จำนวน ๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๐ ๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า แก้ไขปรับปรุง จำนวน ๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๑๔ ๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า กฎหมายฉบับนี้เหมาะสมแล้ว จำนวน ๑๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๖๑ ๔. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๔

ประเด็น ที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
๑๔. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	มีผู้ให้ความเห็นว่า การบังคับใช้กฎหมายขอให้ดูจากสภาพความเป็นจริง เป็นกรณี ๆ ไป เนื่องจากถนนสาธารณะบางแห่งไม่มีการใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว

๒) ผลการรับฟังความคิดเห็นเพื่อใช้ประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของของประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ (กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชน) จำนวนทั้งหมด ๕๑ ราย สรุปผลได้ดังนี้

ประเด็น ที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
๑. ท่านเห็นว่าข้อ ๑ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ เหมาะสมหรือไม่อย่างไร	<p>๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยังมีความเหมาะสม จำนวน ๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๑๕ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้</p> <p>(๑) เห็นด้วย แต่ควรให้รายงานไปยังอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้อำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจสั่งได้เลย หากผู้ครอบครองไม่เห็นด้วย ให้อุทธรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>(๒) ควรให้อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อป้องกันอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้อำนาจโดยมิชอบ</p> <p>(๓) มีกระบวนการที่ชัดเจน ไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชนมากเกินไป</p> <p>(๔) ควรค้นหาอำนาจการดูแลรักษาประกอบกับกฎหมายของที่สาธารณะก่อน</p> <p>๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความเหมาะสม จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินยังไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>๓. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๖</p>
๒. ท่านเห็นว่าข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ เหมาะสมหรือไม่อย่างไร	<p>๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยังมีความเหมาะสม จำนวน ๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๑๕ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ เป็นการลดปัญหาการขัดขวางการจราจร และความเดือดร้อนรำคาญของประชาชน</p> <p>๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความเหมาะสม จำนวน ๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๘๔ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป ดังนี้</p> <p>(๑) ควรกำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืน</p> <p>(๒) ควรให้ระยะเวลาในการขนย้าย และไม่สร้างภาระให้แก่ประชาชน</p>
๓. ท่านเห็นว่ามาตรการบังคับและการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร	<p>๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยังมีความเหมาะสม จำนวน ๔๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๕ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ เป็นการลดความเดือดร้อนรำคาญ การขัดขวางจราจร หรือความสกปรก</p> <p>๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความเหมาะสม จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ ควรกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการดำเนินการแทนการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่</p> <p>๓. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖</p>

ประเด็น ที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
๔. ท่านเคยถูกจับกุมและสอบสวนความผิดอาญา ซึ่งได้เกิดขึ้นในการก่อสร้างปลูกปัก ติดตั้ง วาง หรือ ทอดทิ้งสิ่งใดๆลงในที่ดังกล่าวในข้อ ๑ และข้อ ๒ หรือไม่ อย่างไร	
๕. ท่านเห็นว่าข้อ ๔ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร	<p>๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยังมีความเหมาะสม จำนวน ๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๗๘ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ สถานที่ดังกล่าวเป็นชุมชนที่มีประชาชนอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก</p> <p>๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความเหมาะสม จำนวน ๒๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๒๑ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ กฎหมายฉบับนี้ควรใช้บังคับได้ทุกท้องที่</p>
๖. ท่านเห็นว่า กฎหมายฉบับนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด	<p>๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า มีความจำเป็น จำนวน ๔๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๕ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ กฎหมายฉบับนี้เป็นการจัดระเบียบการใช้พื้นที่สาธารณะ</p> <p>๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีความจำเป็น จำนวน ๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๔ ซึ่งมีความเห็นโดยสรุป คือ กฎหมายฉบับนี้ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน</p> <p>๓. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๕ ราย คิดเป็น ๙.๘๐</p>
<p>๗. ท่านเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน - ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม - เป็นการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ - มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ 	<p>มีผู้แสดงความคิดเห็น ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน จำนวน ๑๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒๙</p> <p>๒. ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม จำนวน ๒๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๙๐</p> <p>๓. เป็นการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ จำนวน ๒๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๒๑</p> <p>๔. มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ จำนวน ๑๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔๑</p> <p>๕. เลือกทุกข้อ จำนวน ๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๐</p> <p>๖. เลือกไม่เข้ากรณีใดเลย จำนวน ๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๒</p> <p>๗. ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๒</p>
๘. จากคำถามข้อ ๗ ท่านเห็นว่าก่อให้เกิดผลอย่างไร	<p>มีผู้แสดงความคิดเห็นโดยสรุป ดังนี้</p> <p>(๑) เกิดความเป็นระเบียบในชุมชน</p> <p>(๒) ลดความเหลื่อมล้ำ</p> <p>(๓) เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>(๔) รักษาไว้ซึ่งสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน แต่ไม่ได้พัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน</p> <p>(๕) อาจส่งผลกระทบต่อประชาชนที่มีฐานะยากจน ไม่มีที่ดินทำกิน</p>
๙. ท่านเห็นว่า กฎหมายฉบับนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร	<p>๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า เป็นประโยชน์ จำนวน ๔๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๐๗</p>

ประเด็น ที่มีการแสดงความคิดเห็น	ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
	๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่เป็นประโยชน์ จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๒
๑๐. ท่านเห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ ในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้หรือไม่ อย่างไร	๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า มีปัญหาและอุปสรรค จำนวน ๓๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๓๔ ๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ไม่มีปัญหาและอุปสรรค จำนวน ๑๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖๐ ๓. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖๔
๑๑. ท่านเห็นว่าสมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้หรือไม่ อย่างไร	๑. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า ยกเลิก จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๖ ๒. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า แก้ไข ปรับปรุง จำนวน ๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๑ ๓. มีผู้ตอบแบบสอบถามว่า กฎหมายฉบับนี้เหมาะสมแล้ว จำนวน ๒๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๑๓ ๔. มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘
๑๔. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	มีผู้แสดงความคิดเห็นโดยสรุป ดังนี้ (๑) ควรเพิ่มเติมเรื่องค่าชดเชยให้แก่ประชาชนกรณีที่มีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง (๒) ควรมีข้อยกเว้นบางกรณีที่มีความจำเป็นโดยผ่านการพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลและเป็นธรรม (๓) ควรทำให้สอดคล้องกับกฎหมายปกครองด้วย (๔) ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ (๕) ควรให้มีผลใช้บังคับทุกพื้นที่ (๖) ในอดีตมีการผ่อนผันให้ครอบครองหรือปลูกสร้างที่อยู่อาศัยในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ปัจจุบันจึงไม่สามารถขอให้ออกไปจากที่ดินดังกล่าวได้ เนื่องจากได้อยู่อาศัยเป็นเวลานาน หากเกิดปัญหาจะต้องใช้สิทธิทางศาล ปัญหาจึงเกิดจากนโยบายภาครัฐด้วยอีกทางหนึ่ง

๒๐. ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วหรือไม่

- ไม่มี -

๒๑. หน่วยงานได้

๒๑.๑ ออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๒๑.๒ ดำเนินการอื่นเพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๒๒. ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๒๒.๑ กฎหมายนี้มีการบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร

จากการค้นหาข้อมูลข่าวในเว็บไซต์ <https://d.dailynews.co.th/bangkok/๖๖๐๑๖๒/> (เดลินิวส์) วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ปรากฏข้อมูลการนำประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ มาบังคับใช้กับการจัดระเบียบบริเวณคลองโองอ่าง - สะพานเหล็ก โดยที่ประชุมคณะทำงานแก้ไขปัญหาผู้บุกรุกคลองโองอ่าง (การประชุมคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๘) สมัยที่ พล.ต.อ. อัศวิน ขวัญเมือง รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (กทม.) เป็นประธาน เห็นชอบให้นำประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ มาบังคับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกคลองโองอ่างซึ่งเป็นคลองที่ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแล้ว “โดยเอกสารเผยแพร่จากที่ประชุมระบุว่าที่ประชุมฯ เห็นชอบเสนอใช้ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างออกไปให้พื้นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างไม่ดำเนินการรื้อถอน ในฐานะผู้ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินจะจัดการรื้อถอนแล้วดำเนินการขายทรัพย์สินที่รื้อถอนหรือที่อยู่ในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นตามกฎหมายต่อไป”

แต่อย่างไรก็ตาม จากการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่า มีการสอบสวนความผิดซึ่งเกิดขึ้นจากการก่อสร้าง ปลูกปัก ติดตั้ง วาง หรือทอดทิ้งสิ่งใด ๆ ลงในที่ตั้งกล่าว แต่ไม่เคยดำเนินการจับกุมและไม่ปรากฏว่าหน่วยงานต่าง ๆ ได้จัดทำข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการดังกล่าวแต่อย่างใด แสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันมีการนำประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ มาบังคับใช้น้อยมาก

๒๒.๒ หากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๒๒.๓ ประชาชนมีภาระหรือรัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ มีมาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งปลูกสร้าง อาคาร หรือสิ่งใด ๆ ในที่ดินหรือแม่น้ำลำคลองอันเป็นทางสัญจรหรือเป็นที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันให้รื้อถอนออกไปได้ตามข้อ ๑ หรือกรณีที่มีการติดตั้ง วางหรือทอดทิ้งสิ่งใด ๆ ในทางสัญจรของประชาชนหรือในที่ซึ่งประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายออกไปได้ตามข้อ ๒ โดยประชาชนมิได้มีภาระที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมให้แก่หน่วยงานของรัฐแต่อย่างใด

๒๒.๔ เกิดผลที่ไม่ได้คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

- ไม่มี -

๒๓. กฎหมายนี้ คุ่มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชนและทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหากรณีที่มีการปลูกปักที่อยู่อาศัยหรือที่ทำการค้าในทางสัญจรของประชาชนหรือในพื้นที่ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนและขัดขวางการจราจร จึงเป็นกฎหมายที่รักษาผลประโยชน์ของประชาชนโดยรวมและความเจริญของบ้านเมือง โดยประชาชนมิได้มีภาระที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมให้แก่หน่วยงานของรัฐแต่อย่างใด กฎหมายฉบับนี้จึงเป็นกฎหมายที่คุ้มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชน

๒๔. สมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหรือไม่ อย่างไร

จากการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กรมการปกครองเห็นควรแก้ไขปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ดังต่อไปนี้

๑. แก้ไขปรับปรุงข้อ ๑ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ให้มีหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน เช่น การให้โอกาสผู้กระทำผิดได้โต้แย้ง แสดงพยานหลักฐาน หรืออุทธรณ์ เป็นต้น และมีหลักเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ รวมถึงกำหนดระยะเวลาหรือถอนหรือขยับให้ชัดเจน

๒. แก้ไขปรับปรุงข้อ ๔ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ให้กฎหมายฉบับนี้สามารถบังคับใช้ได้ทั่วราชอาณาจักร

๓. ยกเลิกข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ เนื่องจากสามารถใช้มาตรการตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๓๘ ของพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แทนได้

๒๕. สมควรดำเนินการอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมีข้อเสนออื่นหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายแมนรัตน์ รัตนสุคนธ์)

อธิบดีกรมการปกครอง

๒๘/๑๓.ค./๒๕๖๕

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมการปกครอง

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ๑. นายประเสริฐ สิงห์ทอง

ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายการสาธารณะ

๒. นายธนอนันต์ จอมพุทรางกูร

ตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ

สังกัด สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น

โทร. ๐๒-๖๒๙-๘๓๐๘ - ๑๔ ต่อ ๓๐๓, ๓๐๖

อีเมล pasd.pab.dopa@gmail.com